

Ciències socials i esport¹

Ricard Sánchez Martín

*Associació Espanyola d'Investigació
Social Aplicada a l'Esport*

Els dies 23 i 24 d'octubre de 1993 es va fer —a Burriana (Castelló)— el congrés sobre ciències socials i esport, organitzat per la Direcció General de l'Esport de la Generalitat Valenciana i l'Asociación Española de Investigación Social Aplicada al Deporte (AEISAD). A més, va comptar amb l'ajuda del Consejo Superior de Deportes i la Diputació Provincial de Castelló. Aquest congrés marca el punt d'inflexió a partir del qual es pot donar per finalitzat el procés constituent de l'AEISAD i n'inicia un nou pas de consolidació i, alhora, d'expansió.

L'estructura del Congrés es va basar en les mateixes característiques que en el seu moment van motivar la mateixa constitució de l'AEISAD. Per sobre de tot, la necessària interdisciplinarietat que permet un coneixement més gran —quan s'analitza des de diferents perspectives— d'una de les esferes més polisèmiques de la nostra realitat social, l'esport. Així, es pensà en un congrés on cabessin totes aquelles disciplines que, des de les ciències socials, analitzen el sistema esportiu: filosofia, gestió, economia, antropologia, sociologia, història, etc. Es va decidir, doncs, allunyar-se de l'opció clàssica que consisteix a reunir en grups de debat les especialitats més afins. Preocupava, però, el fet d'obrir el Congrés a les diverses ciències, amb les diferents metodologies, terminologies, conceptes i objectius, i que, per excés de diversitat, resultés caòtic i de poca utilitat, sobretot en aquesta primera

experiència global. Per aquest motiu, es va optar per emmarcar tres grans àrees temàtiques on poder confrontar diverses disciplines que haguessin fet estudis relacionats amb la temàtica en qüestió.

Les tres àrees temàtiques, El dia a dia de l'esport, Narrar l'esport i Activitat física i socialització, es van organitzar en taules paral·leles que durant les diferents sessions van permetre l'intercanvi de punts de vista, de mètodes i de «discursos» diferents.

En la primera de les taules —El dia a dia de l'esport— es van plantejar, sobretot, problemes relatius a la gestió i a l'organització de la pràctica esportiva. S'ha de destacar, en aquest sentit, els estudis sobre el paper de les entitats públiques davant del fenomen esportiu, el coneixement de les motivacions i la seva importància en la gestió esportiva, l'esport relacionat amb el desenvolupament socio-econòmic en les diferents comunitats autònomes d'Espanya i algun cas específic de pla de gestió esportiva.

En la segona, Narrar l'esport, es va fer una aproximació al fenomen esportiu en allò que aquest té de comunicació en dues direccions: com es «narren», quins discursos generen, les diferents ciències socials al voltant de l'esport i de què ens «parla». Què i com «comuniquen» els diversos espectacles esportius? Què s'escenifica en el ritual esportiu? Les intervencions en aquest camp van ser interdisciplinàries i enriquidores. Temàtiques com el

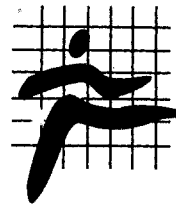
desenvolupament de les pràctiques físiques en la història fins allò que nosaltres entenem actualment com esport, la utilització de l'esport en la formació de la identitat, el paper de l'emoció en el ritual esportiu, la problemàtica del gènere en l'esport, com també el perill del vandalisme en el futbol, són algunes de les propostes que es van posar en comú i que van acabar en una sessió final globalitzadora més que satisfactòria.

La tercera taula, Socialització i activitat física, va debatre la problemàtica generada principalment en l'activitat física a l'escola, en allò que té d'enriquidora, en alguns casos, o de transmissora de models superables, en altres. Bona part de les ponències van dilucidar sobre el gènere en l'activitat físico-esportiva: des de la motivació de les noies, a la diferent ocupació espacial dels gèneres en l'educació física, fins a aproximacions teòriques globalitzants sobre els estudis socials a Espanya sobre el tema en qüestió. Altres estudis van dedicar la seva atenció a la didàctica més adequada —metodologia, investigació-acció, etc.— per a l'ensenyança de l'educació física o de disciplines concretes com el cas del bàsquet.

Per acabar, una conferència de clausura, a càrrec de Manuel García Ferrando i titulada És possible investigar sobre l'esport a Espanya?, va reunir tots els participants de les diferents àrees temàtiques.

Al final, l'objectiu del Congrés, la posada en comú de perspectives i punts de vista diversos sobre alguns dels múltiples camps en la relació sistema esportiu/sistema social, es va aconseguir, malgrat les dificultats en la «comprensió» dels diferents «llenguatges» científics. Amb tot, va resultar clara la necessitat d'aquests intercanvis que amplien, a vegades de manera sorprenent, les possibilitats d'investigació i que,

ASOCIACION ESPAÑOLA DE INVESTIGACION SOCIAL APLICADA AL DEPORTE

"CIENCIAS SOCIALES Y DEPORTE"

ESCOLA DE LA MAR
Burriana (Castellón), 23 y 24 de Octubre de 1992

ORGANIZAN:
GENERALITAT VALENCIANA
CONSEJO SUPERIOR DE DEPORTES, ESTADOS Y CIUDADES
Direcció General de l'Esport

Y
AEISAD

al mateix temps, ens proporcionen un ventall teòric sempre enriquidor.

1. Les ponències i comunicacions presentades al Congrés Ciències Socials i Esport es van recollir impreses. Per demanar-ne informació dirigir-vos a:

ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE INVESTIGACIÓN SOCIAL APLICADA AL DEPORTE (AEISAD).
Apartado de Correos 202
31080 - Pamplona